

עפ"ג 17406/02 - מדינת ישראל נגד יוסי לוי

בית המשפט המחויז בתל אביב - יפו

עפ"ג 17406-02-23 מדינת ישראל נ' לוי

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא שי יניב
כבוד השופט אסתר נחליאל חייאט
כבוד השופט מיכל רוזן עוזר
מערערת מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד צחי הבדל
נגד
משב
יוסי לוי
ע"י ב"כ עו"ד זמיר עזריה

פסק דין

1. המשיב הורשע על-פי הודהתו בבית משפט השלום (כב' השופט ש' אבינור) בכתב אישום מתוקן בעבירות הבאות: **תקיפה הגורמת חבלה ממשית** לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), **פצעה בנסיבות חמירות** לפי סעיף 334 יחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין; **איומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין ו**תקיפה סתם** לפי סעיף 379 לחוק העונשין. הוטלו עליו ארבעה חודשי מאסר בעבודות שירות; שישה חודשים מאסר מותנים, שתחלTEM מיום סיום נשיאת עונש המאסר בעבודות שירות; ופייצויים למתלונים בסך כולל של 7,500LN. ערעור המדינה מופנה כלפי קולת העונש ובמסגרתו נתבקשו להחמיר במידה עונש המאסר ולהורות על ריצוי בכליאה; לקבוע כי תחילת עונש המאסר המותנה תהיה מיום מתן גזר הדין; ולהעלות את שיעור הפיצויים לכל אחד מהמתלונים.

נסיבות ההרשעה

2. האירוע בעטי הורשע המשיב התרחש ביום 3.10.2020 בשעת אחר צהרים, כאשר המתלונים, בני זוג, הגיעו אל צומת הרחובות רואל ולנברג-דבורה הנביאה בתל-אביב על-מנת להשתף בהפגנה. המתלוון אחץ ברצועה בכלב וכן בדgel עם מקל מעץ. כאשר התקרב המתלוון לצומת צעד המשיב סמוך אליו והוא אשתו ובנו בעגלת תינוק.

כאשר הבחן המשיב בכלב, כשהוא קשור, אך ללא זםפה, החל לגדוף את המתלוון, תוך שהוא צועק: "אם אני אראה אותך עוד פעם עם הכלב ללא מחסום, אני אהרוג את הכלב". המתלוון הסתובב למשך הצעקות. בשלב זה הוריד המשיב את המסכה שעטה על פניו, התקרוב אל המתלוון וירק לכיוונו. המתלוונת, שהבחינה בתקיפות בן-זוגה, צפירה בצוואר פלסטיק בסמוך למשיב במטרה לעצרו מלתקוף את המתלוון. או אז הכה המשיב בידו בפניה, אשר הצופר בפיה. מעוצמת המכחה נפלה המתלוונת ארضا כשהיא מדמה מאפה. משבחין בכך המתלוון, רץ לכיוון המשיב כאשר הדgel בידו והכה במשיב עם המקל של הדgel על-מנת שיפסיק

لتקוף את המתלוננת. בתגובה לכך חטף המשיב את הדגל מיד מהتلונן, הפילו ארצה, ובعود המתלונן שרוע על הרצפה הכה אותו המשיב בגופו באמצעות המקל עד שהמקל נשבר ועזב את המקום. עobar אורח, מר גיא שפורה, שהשתתף בהפגנה, הבחן בתקיפותם של המתלוננים על-ידי המשיב וביקש מהם לעצור. בתגובה, הסתווב אליו המשיב ודחפו.

3. בעקבות התקיפה פונתה המתלוננת לבית החולים כשהיא סובלת מלצריצה שטחית בצורת סהר על כנף אף שמאלית העולה מעלה בגשר האף, וכן מדימום אף מימיין, נפיחות ובעקמת. בחדר המיון נזקקה המתלוננת לחמשה תפרים באפה. בבדיקה הסתבר, שנגרם לה שבר אף עם מדרגה עצם האף מימיין בחלק הלטרלי בחיבור עם המקסילה. כמו כן, "בלט שנימוש הסתדר אך נשאר שקע, מעין מדרגה". המתלונן, שפונה אף הוא לחדר המיון, סבל מחתך שטחי מדם במצבו.

תקירי שירות המבחן

4. לפני בית משפט השלום הונחו שני תקירים של שירות המבחן, אשר מהם עלה שחרף הודהת המשיב בכתב האישום הוא אוחז "בעמדה קורבנית". שירות המבחן התרשם שהמשיב "מתקשה להעמיק ולבחן חלקיו והתנהלותו האלימה באירוע ותגובתו האימפלסיבית", תוך שהוא מצמצם ממידת אחוריותו למשעים ואף משיליך אותה על המתלוננים. מנגד, למשיב עבר נקי לחולוטין. על רקע זה העירק שירות המבחן, כי קיים "סיכון נמוך למעורבותו בעבירות אלימות" והמליץ להטיל על המשיב מאסר בפועל על דרך של עובדות שירות.

גזר הדין של בית משפט השלום

5. בית משפט השלום עמד על כך שיש לעקוור מעשי אלימות מן השורש וכי מדיניות הנהוגה מדגישה את הצורך בענישה מחמירה. מכאן, שמתחייב להטיל "רכיב של מאסר בפועל, ولو לנשיאה בדרך של עבודות שירות". בהידרשות לנسبות ביצוע העבירה עמד בית המשפט קמא על הנסיבות נסיבות לחומרה: "התנהגות ברינויית" של המשיב שפנה למטלון בעקבות ובאיומים "משומם שסביר - על דעת עצמו - כי לבבו... היה אמור להסתובב עם מחסום"; התקיפה האלימה "בראש חוצות" של המתלוננים, המבוגרים ממנו בכ-25 שנה ו"יכולים להיות הורי"; ומידת ההכאה במטלון עד לשבירת המקל. מנגד, ניתנה הדעת להעדר תכנון מוקדם ולכך שתקיפת המתלונן נעשתה רק לאחר שהמתלונן (шибקש להגן על רעייתו) היכה במשיב במקל ובכך "יש כדי להוכיח מחומרת האירוע". בית משפט השלום העמיד את מתחם העונש במשפט ועל כן שקבע בין 4 חודשים מאסר בפועל לבין 16 חודשים מאסר בפועל. בבוא בית המשפט לגזר את עונשו של המשיב בתוככי המתחם ניתן משקל מהותי להיעדר העבר הפלילי, לאורח חייו הנורמטיבי של המשיב, להזדהה ולנטילת האחוריות בפני בית המשפט וכן לפגיעה של העונש המוטל במשיב ובבני משפחתו. לפיכך هوועד העונש ברף התחzon של מתחם העונשה, לצד עונשה נלוית, כמבואר בפתח הדברים.

הערעור

6. עיקר הערעור הופנה כלפי מידת עונש המשיב לריצוי בפועל ודרך ריצויו. לטענת המדינה, העונש שהושת על המשיב מופלג בקולתו, תוך שנפלו שורה של שגונות בדרך הילוקו של בית משפט השלום וכפועל יוציא בתוצאה העונשית. נטען, שבעת קביעת המתחם לא ניתנה הדעת לנזק שנגרם לכל אחד מהמתלוננים

ולזק שעלול היה להיגרם להם. בנוסף, לא ניתן כל משקל לכך, שהמשיב תקף אף את מר שפורן, שפנה אליו לחודל מהתקיפה. עוד נטען שגגה בית משפט השлом בציגו, שבהתנהגות המתלוון היה כדי "להקנות מחומרת האירוע", ולא היא. זאת, מפni שהמתלוון נחלץ לש"ע לרעיותו המותקפת ועשה כן בעמדתו במלוא תנאי סיג הצורך (סעיף 34א לחוק העונשין). עוד נטען, שבית משפט השлом לא בחר כראוי את מדיניות הענישה הנהוגה, במיוחד בשים לב לגילם של המתלוונים (בני-60), כאשר הנאשם צער מכם בכ-25 שנה. המדינה הפנתה בערעורה לפסיקת בית המשפט העליון ולפסיקת בית משפט זה ושבה על עתרתה בפני בית משפט השлом להצבת מתחם ענישה של בין 15 ל-30 חודשים מסר בפועל.

7. ב"כ המשיב טعن, כי אין כל עילה להטעבות במידת העונש שגזר בית משפט השлом. ההגנה חולקת על מתחם הענישה, שלו טוענת המדינה. כך, הופני, בין היתר, לרע"פ 493/20 שרים נ' מדינת ישראל (8.3.2020), שבו בנסיבות של אלימות לא מבוטלת, הרף התחתון של המתחם הוועמד על שלושה חודשים מסר ועל המבקש באותה פרשה הושתו חמישה חודשים מסר בעבודות שירות. הודה, כי בעניינו של המשיב דן, מדובר במעידה חד-פעמית, ללא כל תכנון מוקדם, כאשר עברו הפלילי נקי. טוענת ההגנה ברקע הדברים מציה "פרובוקציה חריפה של המתלוונים". תחילתה בכך שהמתלוונת צפירה בצופר מפלסטיק סמוך לאוזנו של המערער; ולאחר מכן, אשר "האישה נפלה לאחר ובעל בא עם המקל ורצ לכיוונו והתחיל להכות אותו עם המקל". נטען, שהמשיב הוא אדם נורטטיבי, אשר אינו מקל ראש בנסיבות ההרשעה וכי בעקבות ההרשעה והעונש שנגזר עליו הוא צפוי להיות מפוטר מעובdotno.

דין והכרעה

8. אין צורך להזכיר מילימ על חומרתן של עבירות אלימות למרחב הציבורי, המכiecesות השחתת ענישה הולמת. קל וחומר בעניין דן, שבו התנהגותו הtopicנית והאגressive של המשיב באה ידי ביטוי פעם אחר פעם במהלך האירוע. בשלב הראשון, עת נקט לשון חריפה חסרת מעצורים תוך איום על חי' הכלב. נוכח טיעוני ההגנה יוטעם כי הדבר נעשה ללא כל פרובוקציה מצד המתלוונים. המשיב הוא שהחל באירוע בתנהגות שלוחות הרسن. בשלב השני, תקיפת המתלוון תוך ירייה לכיוונו, מבלי שקדמו לכך כל אמירה או מעשה מצד מי המתלוונים. בשלב השלישי, אשר בתגובה לצפירה של המתלוונת, הגיב המשיב באגרסיביות רבה, שגרמה בין היתר לשבר באפה של המתלוונת. בשלב הרביעי, הכתת המתלוון בעוצמה רבה עד כדי שבירת המקל.

لمתלוונת נגרמה פגעה ממשית. אין מדובר בפגיעה הפיזית בלבד. המתלוונת תיירה בפני בית משפט השлом את השלכות האירוע הקשה שחוותה: "אני עצמאית...לא ראייתי טוב, לא יכולתי לבדוק תכניות ולא יכולתי לעשות את העבודה שלי. לא יכולתי להיפגש עם לקוחות שבועות רבים אחריו". המתלוונת הוסיפה וציינה בפני בית משפט השлом, שבתקופת האירוע, לראשונה בחיה נזקקה לטיפול פסיכולוגי קבוע במשך שנתיים, בתדירות של פעם בשבוע. אף המתלוון תיאר בפני בית משפט קמאותה שהבר שעררה המשפחה: "אני צריך להחזיק משפחה שמתפרקת...לראות את אשתי מתחילה טיפול פסיכולוגי... תחשות של חוסר אונים, מועקה".

9. יש ממש בטענת ההגנה בדבר המנען הרחב של העונשים המוטלים בעבירות מסווג זה, וכי קו טיעון

המדינה לשתת מסר לRICTO בcliffe לתקופה של 15 חודשים אינו תואם את מדיניות הענישה הנהוגה להרשעה בנסיבות דומות (לקביעת רף תחתון של 15 חודשים מסר בפועל, השוו: רע"פ 5128/21 **סלامة ב' מדינת ישראל** (15.8.2021), החמור באופן מובהק מהענין שלפנינו). מנגד, בנסיבות דין הרף התחתון של מתחם הענישה שנקבע בבית משפט השלום אינו יכול לעמוד. זה מקרוב שב עמד בית המשפט העליון על כך, שהאלימות למרחב הציבורי חדלה מלהיות חזון נדיר במחוזינו וכי הביטוי לחומרת התנהגות שכוו "חייב להימצא בענישה הולמת" (רע"פ 6090/20 **דילנסקי ב' מדינת ישראל** (16.8.2023)). באותה פרשה (שבה מצוים היבטים, שבחלקם בעלי חומרה רבה יותר מענינו, ובחלקם בעלי מידת חומרה פחותה) הושתו בסופו של יום 10 חודשים מסר לRICTO בפועל מאחריו סורג ובריה. הערעור וכן בקשה רשות הערעור לבית המשפט העליון נדחו. כן ראו: רע"פ 2298/20 **ערעא ב' מדינת ישראל** (5.4.2020), על היבטי הדמיון והשוני לעניינו, שאף במסגרת הושתו בסופו של יום 10 חודשים מסר לRICTO בפועל.

כללו של דבר, נוכח מידת הפגיעה בערכיהם החברתיים, נסיבות החומרה הקונקרטיות ומדיניות הענישה הנהוגה היה מקום להעמיד את תחתית מתחם הענישה על שמוונה חודשים מסר, שכןן יהיה לרצותם בעבודות שירות. יחד עם זאת, לפי שיאן זה מדרכה של ערעור למצוות את הדיון בקבלה ערעור תביעה; נוכח חלוף הזמן; וטור מתן משקל מרבי להיבטים לכפ' קולה שנמננו על-ידי בית משפט השלום, ובראשם לכך שגם מעידתו היחידה של המשיב - מעמידים אנו את עונש המסר **בעבודות שירות המוטל על המשיב על שבעה חודשים**.

אשר למועד תחילת המסר המותנה, ההגנה אינה מתנגדת לעתירת התביעה. לפיכך, הננו קובעים, כי **שבעה חודשים המסר המותנה לתקופה של שלוש שנים, שהוטלו על-ידי בית משפט השלום, ימננו החל מיום מתן גזר הדיון**.

אשר לשיעור החיוב בפיקזים, אף אם מדובר בחיוב בשיעור מתון, לא מצאנו כי לפנינו חריגה כה משמעותית ממדיניות הפיצוי הבאה לידי ביטוי בפסקה המצדיקה התערבות (השו: ע"פ 23/23 **פלוני ב' מדינת ישראל**, פסקה 27 לפסק הדיון של השופט אלרון (7.8.2023); ע"פ 12/12 **פלוני ב' מדינת ישראל**, פסקה 63 (25.6.2013)). הערעור באשר לשיעור החיוב בפיקזים - נדחה.

10. סוף דבר, **הערעור התקבל כאמור לעניין מידת המסר בפועל בעבודות שירות ולענין מועד תחילת המסר המותנה**.

שבועה חמשי המסר לRICTO בעבודות שירות ירצו במסגרת ובתנאים שהומלצו על-ידי הממונה. לרicto בעבודות השירות יתייצב המשיב ביום 15.10.2023 ساعה 9:00, בפני הממונה. נוכח הדחיה במועד ריצוי העונש מוסמך הממונה לשנות את מקום הרicto, ככל שהוא צריך בכך, ובבד שיביא את הדבר לידיות בית המשפט.

ניתן היום, כ"ח אלול
תשפ"ג, 14 ספטמבר
2023, במעמד
הצדדים.

שי יניב, שופט, סגן הנשיא
שופטת אסטר נחליאלי חייאט,

מיכל רוזן עוזר, שופטת